

Sami Henrik Haapala:

Annettujen maailmojen luojat (Creators of Given Worlds) (2018)

Näyttelijä, osallistuja ja yhteisesti luotu merkitys osallistavissa ja immersiiivisissä esityksissä

Abstrakti

Tohtorintutkintoon tähtäävässä taiteellisessa tutkimuksessani pyrin laajentamaan näyttelijäntaiteen tekniikan vastaamaan yleisöä uusilla tavoilla aktivoivien esitysten asettamiin vaatimuksiin. Tällaiset esitykset ovat yleistyneet niin Suomessa kuin kansainvälisesti, joten näyttelijöille on syntynyt tarve pystyä toimimaan perinteisen näyttämöaseman lisäksi muunlaisissa esitystilanteissa. Kyse on näyttelijäntaiteen murroksen tutkimisesta.

Osallistavalla esityksellä tarkoitetaan yleisesti esityksiä, joissa yleisö osallistuu esitystapahtumaan. Immersiivisellä tarkoitan tässä esityksiä, joissa yleisö on moniaistisesti esityksen keskiössä, mutta ei välttämättä toimijana. Osallistavat ja upottavat esitykset luovat yleisölle uudenlaisen merkityksen tunteen, koska ne avaavat yleisölle mahdollisuuden osallistua taideteoksen merkityksenantoprosessiin ruumiillisella, intiimillä ja henkilökohtaisella tavalla. Tässä tutkimuksessa näen tällä olevan yhteiskunnallista vaikuttavuutta, koska osallistava näyttelijäntaide voi avata uusia, merkitysriikkaampia vaikuttamisen keinoja tämän hetken syrjäyttävässä yhteiskunnassa.

Tutkiminen tapahtuu yhdistämällä olemassa olevia tutkimuksia ja menetelmiä omaan praktiikkaani. Se käsitteellistää, kartoittaa ja luo ehdotuksia uudelle näyttelijäntaiteen käytännöille ja teorialle. Tutkimus sisältää kolme taiteellista osaa, jotka toteutetaan vuosina 2016–2019 ja se tuottaa näiden lisäksi monimediaisen ja verkkomuotoisen väitöstutkimuksen, joka kirjoitetaan englanniksi.